

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ УКРАЇНИ

Плахотнюк Р. – ст. 1 курсу, гр. ФУПО_{ВНМ}-11

Науковий керівник – к.е.н., доцент Руденко В.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Інвестиційна привабливість держави являється характеристикою держави з позиції інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, можливостей залучення інвестиційних ресурсів та інших факторів, які істотно впливають на формування доходності інвестицій та виникнення інвестиційних ризиків [1, с.102]. Ступінь інвестиційної привабливості є визначальною умовою активної інвестиційної діяльності, а, отже, і ефективного соціально-економічного розвитку національної економіки загалом. Тому питання визначення факторів, які визначають інвестиційну привабливість України є надзвичайно актуальними в сучасних умовах.

Об'єднана конференція ООН з торгівлі та розвитку визначає дві групи факторів, що впливають на інвестиційну привабливість будь-якої країни [2, с.25]:

1. Макроекономічні та політичні фактори: стан економіки США; регіональні угоди, такі як Транстихоокеанське партнерство (ТТП), Трансатлантичне торговельне та інвестиційне партнерство (ТТП), Регіональне всебічне економічне партнерство (RCEP); стан азіатських економік; стан економіки ЄС; стан економіки країн БРИКС та інших країн, що розвиваються; зміни в режимах оподаткування; ціни на сировинні товари, включаючи нафту; зміни у глобальних фінансових правилах; волатильність обмінного курсу; геополітична невизначеність; боргові проблеми країн, що розвиваються.

2. Корпоративні та суспільно-природничі фактори: технологічні зміни, включаючи цифрову економіку; глобальна урбанізація; офшорний аутсорсинг корпоративних операцій; енергетична безпека; продовольча безпека; зміна клімату; міграція; кіберзагрози і безпека даних; стихійні лиха, зокрема пандемії; тероризм.

На думку науковців інвестиційна привабливість держави визначається факторами як об'єктивного характеру, так і суб'єктивного характеру. У найбільш загальному вигляді система визначальних чинників містить [3, с.13]:

1) Інституціональні фактори: внутрішня і зовнішня політична стабільність; національне законодавство в цілому та політика держави щодо залучення інвестицій; стабільність господарського, фінансового і податкового права; національний менталітет; ступінь державного втручання в економіку; гарантія прав і свобод особи; захист прав інтелектуальної власності;

2) Економічні фактори: загальний стан національної економіки; стабільність національної валюти; темпи росту ВВП; ємність фондового ринку; характеристика банківської сфери; ринкова та інвестиційна інфраструктура; інформаційна

відкритість і традиційність; податки і тарифи; вартість робочої сили; доступ до факторів виробництва.

3) Соціально-психологічні фактори: рівень соціального розвитку суспільства, соціальних умов і життя населення; толерантність суспільства стосовно інших віросповідань і національностей; рівень освіченості та кваліфікаційної підготовки робочої сили; ступінь політичної активності населення; рівень криміногенності у державі.

4) Інфраструктурні фактори: вигідність географічного розміщення країни, наявність та розгалуженість системи транспортних комунікацій, ринкової (ринкових інститутів), соціальної (галузей відтворення трудових ресурсів) та інституційної (органів регулювання) інфраструктури.

Варто зазначити, що в Україні наявна низка факторів, що позитивно впливають на інвестиційну привабливість держави, зокрема: зручне геополітичне положення; значний природно-ресурсний потенціал; широкі можливості внутрішнього ринку; високий рівень освіти населення; збалансована вартість робочої сили та кваліфікації робітничих кадрів; розвинена телекомунікаційна інфраструктура; наявність укладених міжнародних угод про заохочення і захисту інвестицій, а також обміну інформацією щодо нормативно-правових актів у сфері інвестицій.

Незважаючи на низку позитивних факторів, існує значна кількість факторів, що негативно впливають на інвестиційну привабливість України, зокрема: ескалація воєнного конфлікту між Україною та Російською Федерацією; нестабільність економічного законодавства та поточної економічної ситуації; високий рівень інфляції; бюрократизація і корумпованість системи державного управління; слабкий розвиток ринкової інфраструктури; неефективність законодавчих механізмів регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності; невідпрацьований механізм страхування іноземних інвестицій; залежність національної економіки від іноземної допомоги.

Таким чином, Україна пропонує інвесторам привабливі умови вкладення капіталу, однак інвестиційний імідж України як держави зі складними умовами для ведення підприємницької діяльності стримує чималу частину інвесторів. Для створення більш привабливих умов здійснення інвестицій державна політика повинна бути спрямована на: зниження рівня корупції і бюрократії; формування стабільної та передбачуваної нормативно-правової бази; забезпечення прозорості процедури прийняття рішень органами державної влади; зниження податкового навантаження, оптимізацію та підвищення прозорості адміністрування податків.

Література

1. Малько К. С. Інвестиційний клімат та інвестиційна привабливість України: чинники їх формування в сучасних умовах / К. С. Малько // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – №3(165). – С. 100-105.
2. World Investment Report 2016. Investor nationality: Policy Challenges. – Geneva : United Nations, 2016. – 218 p. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2016_en.pdf.
3. Гребенюк Н. О. Інвестиційна привабливість: сутність та засоби покращення / Н. О. Гребенюк // Інвестиції: практика та досвід. – 2012. – №13. – С. 12-17.

УДК 336.76 (477)

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЛІЗИНГОВОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Попова Д. – ст. 2 курсу, гр. Ф_{вн}–21

Науковий керівник – к. е. н., доцент Штефан Л.Б.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки

Прогресивним інструментом інвестування в оновлення матеріально-технічної бази та фінансування реального сектору економіки є фінансовий лізинг. Ринок лізингових послуг в Україні поки що перебуває в процесі формування, що визначається рівнем економічного розвитку, станом ринкової інфраструктури, характером державної політики, національними, правовими та іншими чинниками.

Питання розвитку ринку лізингових послуг привертають увагу багатьох вчених і відображені в наукових публікаціях С.Я. Боринця, О.А. Горбатенко, С.В. Науменкової, Н. Рязанової, Н.Б. Ярошевича та багатьох інших. Але деякі питання, пов'язані із особливостями ринку лізингових послуг та його динамікою потребують постійного моніторингу.

Метою дослідження є оцінка ситуації, що склалась на ринку лізингових послуг, визначення проблем, які характерні для ринку лізингу та пошук шляхів їх вирішення.

Загальноживаним визначенням лізингу є наступне: «лізинг – це комплекс майнових відносин, в яких одна сторона (лізингодавець) надає майно в користування іншій стороні (лізингоодержувачу) на визначений термін і за певну плату. Це спосіб реалізації відносин власності, що виражає певний стан виробничих сил та виробничих стосунків, з якими він знаходиться в тісному взаємозв'язку [1].

Особливість лізингової діяльності полягає в тому, що, з одного боку, вона сприяє становленню приватної власності на засоби виробництва, а з іншого – веде до її подолання, зміні власника та розпорядника.

Об'єктом (предметом) лізингу є будь-яке нерухоме і рухоме майно, яке може бути віднесене до основних фондів: машини, устаткування, транспортні засоби, обчислювальна та інша техніка, будинки споруди, системи телекомунікацій тощо, яке не заборонене законодавством до вільного обігу на ринку.

Головним стимулом для розвитку лізингового кредиту є існування в країні стабільного правового поля та сприятливого податкового середовища, які дозволять мінімізувати ризики інвесторів. Лише за цих умов країна може очікувати на стрімкий розвиток національного ринку лізингових послуг побудованого на засадах здорової конкуренції [2].

Аналізуючи ринок лізингових послуг в Україні, бачимо, що першочерговою є проблема недостатності мобілізації грошового капіталу, який міг би стати

джерелом закупівлі обладнання з метою подальшої передачі його лізингоотримувачу [4]. Нині найреальнішими суб'єктами господарювання, які можуть надавати лізингові послуги, зважаючи на необхідний накопичений капітал, можуть виступати лише банківські установи. У свою чергу, розвиток лізингу дає можливість банкам збільшити перелік банківських послуг, поліпшити якість обслуговування своїх клієнтів.

Головними перешкодами розвитку ефективного лізингового ринку є брак довгострокових коштів лізингодавців та низька платоспроможність більшості потенційних лізингоотримувачів, що значно підвищує ризикованість лізингових відносин. Велике значення має для подальшої активізації лізингового ринку формування сприятливої законодавчо-нормативної бази лізингових операцій та удосконалення інституційного середовища ринку лізингових послуг [3, с. 237].

Для активного розвитку лізингу в Україні доцільно провести комплекс заходів, який передбачатиме:

- зниження вартості кредитних ресурсів до рівня, який би не перевищував 10% річних, для забезпечення ефективності лізингових операцій;
- зниження вартості нотаріальних послуг з оформлення договорів лізингу з метою послаблення фінансового навантаження на учасників лізингової угоди;
- надання податкових пільг щодо операцій з міжнародного лізингу для ввезення на територію України високотехнологічного устаткування;
- створення лізингових центрів, які б спеціалізувалися на обслуговуванні малих підприємств;
- організацію при обласних лізингових центрах відділів з формування бази даних про попит та пропозицію на обладнання й устаткування;
- розроблення державної програми підтримки лізингу, яка б передбачала залучення банківського сектору до розвитку лізингових послуг;
- реформування податкового законодавства в частині стимулювання лізингових операцій – запровадження пришвидшеної норми амортизації для об'єктів лізингу, надання інвестиційних пільг при оподаткуванні прибутку підприємств, застосування спрощеної процедури повернення майна [5, с. 158].